

23. Pryor F.L. (2005). *Economic Systems of Foraging, Agricultural, and Industrial Societies*. New York: Cambridge University Press. 316 p.
24. Przeworski A. & Limongi F. *Modernization: Theories*. World Politics. 1997. Vol. 49. № 2(Jan.). P. 155–183.
25. Rostow W.W. (1991). *The Stages of Economic Growth*. 3rd Edition. Cambridge University Press. 324 p.
26. So A. (1991). *Social Change and Development*. Newbury Park, California: SAGE. P. 17–23.
27. Tominaga K. A theory of modernization and social change of the non-western societies: Toward a generalization from Japan's experiences. *International Review of Sociology*. 1991. Volume 2. P. 95–120.
28. Vanhanen T. (1997). *Prospects of Democracy*. Psychology Press. 374 p.
29. Yeh S. (1989). Understanding development: modernization and cultural values in Asia and the Pacific region. 72 p. URL: <http://unesdoc.unesco.org/images/0008/000838/083839eo.pdf>.
30. Yui K. Theories on Modernization of Japan Today. *International Journal of Japanese Sociology*. 1991. Volume 3. Issue 1. October 1994. P. 45–57.
31. Zhao S. The China Model: can it replace the Western model of modernization? *Journal of Contemporary China*. 2010. № 19(65). June. P. 419–436.

Анотація. В роботі рассмотрені теоретическіе основи управління процесами модернізації в національній економіці. Обобщені ключеві теорії, содержание которых позволяет установить логику и закономерности развития процессов модернізації. Выделены научные подходы к исследованию процессов модернізації, что позволяет определить ключевые характеристики выбора модели модернізації для Украины.

Ключевые слова: модернізація, управління, теорії, економічне розвиток, общество, процеси.

Summary. The paper considers the theoretical bases of modernization processes management in the national economy; generalizes the key theories, the content of which allows to establish the logic and regularities of modernization processes development; is singled out the scientific approaches to the research of modernization processes, which allows to determine the key characteristics of the choice of the modernization model for Ukraine.

Key words: modernization, management, theory, economic development, society, processes.

УДК 005.336.4:658.14

Колупасєва І. В.

*кандидат економічних наук, доцент,
завідувач кафедри міжнародних економічних відносин та фінансів
Харківського торговельно-економічного інституту
Київського національного торговельно-економічного університету*

Kolupaieva I. V.

*PhD in Economics, associate professor,
Head of International Economic Relations and Finance Department
Kharkov Trade and Economic Institute of
Kyiv National University of Trade and Economics*

МЕТОДОЛОГІЧНИЙ БАЗИС ФОРМУВАННЯ ТА КАПІТАЛІЗАЦІЇ СИНТЕЗОВАНОГО КАПІТАЛУ

METHODOLOGICAL BASIS FOR FORMATION AND CAPITALIZATION OF SYNTHESIZED CAPITAL

Анотація. У статті запропоновано методологічний базис формування та капіталізації синтезованого капіталу, який включає опис протиріч у сфері синтезованого капіталу, принципи, емпіричну, теоретичну, логічну і методологічну основи, інституційні, інформаційні, ресурсні, інфраструктурні, мотиваційні умови, способи формування, використання та капіталізації синтезованого капіталу: придбання, створення самостійно або залучення науково-дослідних установ, економічні, соціально-психологічні, організаційні та правові методи.

Ключові слова: синтезований капітал, капіталізація, інтелектуальний капітал, соціальний капітал, людський капітал, методологічний базис.

Постановка проблеми. Формування синтезованого капіталу в його практичному розумінні стає одним із найголовніших параметрів сучасної інформаційної економіки. Синтезований капітал є новою економічною

категорією, яка виникла на перетині інтелектуального, людського та соціального капіталу, що зумовлює її складність. Натомість саме введення поняття «синтезований капітал» в економічну науку дає змогу вирішити прин-

ципові суперечності між зазначеними видами капіталу, які полягають переважно у відсутності однозначного трактування складників кожного з них, оскільки всі вони певною мірою стосуються трудової діяльності людини з відповідною орієнтацією на взаємодію між людьми в соціумі, створення нових інноваційних продуктів у результаті інтелектуалізації праці та розвитку працівника як особистості у цілому. Важливість капіталізації синтезованого капіталу та його акумуляції на мезо- та макрорівнях зумовлює актуальність даної роботи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичним і методологічним питанням формування та капіталізації синтезованого капіталу присвячено напрацювання зарубіжних та вітчизняних учених. Так, значний внесок у дослідження проблем формування та використання синтезованого капіталу зробили О. Амосов [1], М. Барка Зин [2], Т. Власенко [3], Н. Гавкалова [2; 4], Т. Кайнова [5] та ін. Але недостатнє наукове обґрунтування питань капіталізації синтезованого капіталу в контексті розвитку сучасної інформаційної економіки посилює теоретичну і практичну значимість проведення дослідження, спрямованого на визначення сутності капіталізації синтезованого капіталу регіону та процесів його формування.

Мета статті полягає у розробленні методологічного базису формування та капіталізації синтезованого капіталу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Формування та капіталізація синтезованого капіталу має базуватися на відповідному методологічному базисі, розробленню якого варто приділити особливу увагу. Як зазначає О. Сущенко, методологічним базисом побудови певної системи управління мають виступати концептуальні основи управління і механізм управління [6]. В. Харченко в рамках розроблення системи стратегічного управління розвитком промислового підприємства пропонує таку схему методології дослідження, яка включає низку етапів: 1) виокремлення протиріч, що створюють проблему; 2) обґрунтування концептуальних положень означеної проблеми; 3) розкриття механізму формування системи управління, що пропонується; 4) визначення ефективності від впровадження запропонованої системи управління [7]. Запропонований підхід можна вважати достатньо універсальним і доступним для використання. Головним протиріччям, яке зумовлює потребу в розробленні сучасного інструментарію управління синтезованим капіталом, є недостатній рівень конкурентоспроможності вітчизняної промислової продукції, особливо машинобудування, яка, як відомо, не відповідає сучасним світовим вимогам ні за параметрами якості, ні за ціною. Отриманий додатковий прибуток за рахунок реалізації більш технологічної інноваційної промислової продукції в процесі капіталізації дасть змогу не лише відновлювати та розширювати синтезований капітал, а й сприяти оновленню фізичного капіталу підприємств.

Особливе місце в методологічному базисі займають принципи, умови та особливості. На основі здійсненого критичного аналізу економічної, організаційної, гуманістичної, соціально-економічної управлінських парадигм можливо сформувати відповідні принципи, дотримання яких дасть змогу регіональним інституційним структурам, що регулюють діяльність у сфері управління процесами розподілу та перерозподілу синтезованого капіталу, забезпечити його ефективне формування та використання.

Згідно із системним підходом, принципи ефективного формування та використання синтезованого капіталу регіону доцільно розподілити на загальні, які відображають вимоги об'єктивно діючих економічних законів, та

специфічні, що характеризують правила взаємодії інтелектуального, людського та соціального капіталів.

Як наголошує А. Колот, «у центрі соціально-трудової сфери перебуває економічно активна людина, яка взаємодіє з інститутами ринкового середовища з приводу участі в суспільному поділі праці...» [8, с. 9]. Цей принцип було запропоновано ще А. Файолем, який указував, що «поділ і спеціалізація праці – це найбільш природний спосіб виготовлення продукції з найкращими якісними характеристиками за незначних зусиль» [9]. В умовах інформатизації суспільства, яка характеризується зростанням обсягів інформації, складністю та в деяких випадках недостовірністю, цей принцип набуває нового значення, яке стосується визначення тих матеріальних і нематеріальних об'єктів, на які повинні бути спрямовані зусилля працівників як із погляду регламенту здійснення робіт стосовно забезпечення ефективності використання синтезованого капіталу регіону, так й з боку їх поведінки.

У зв'язку зі зростаючою індивідуалізацією суспільства набуває важливості застосування принципів повноважень і відповідальності [10]. Крім того, реалізація цього принципу є запорукою успішної реалізації процесу делегування повноважень регіональним інституційним структурам у численних сферах суспільного життя. Тобто повинна існувати взаємодія між відповідальністю особи, що приймає рішення за ефективне використання інтелектуального, людського та соціального капіталів, та її повноваженнями.

Формування та використання синтезованого капіталу регіону повинно здійснюватися з урахуванням загальної мети його функціонування, тобто доцільним представляється дотримання принципу підпорядкованості інтересів. Сутність цього принципу полягає у підпорядкованості приватних інтересів кожного складника синтезованого капіталу його загальним інтересам як єдиного цілого та буде сприяти підвищенню його загальної ефективності використання на певному ринку та не буде суперечити стратегічним інтересам регіону.

Велике значення у процесі забезпечення ефективного формування та використання синтезованого капіталу регіону має принцип єдності цілей та ідей [11], який ґрунтується на інтеграції цілей регіону, організацій, їх структурних підрозділів і окремих працівників, з одного боку, та поєднанні цілей використання інтелектуального, людського та соціального капіталів – з іншого.

Однією з найважливіших цінностей суспільства вважається дотримання принципу справедливості [13; 14], який ґрунтується на підтримці балансу прав та обов'язків усіх зацікавлених осіб у забезпеченні ефективного використання синтезованого капіталу регіону. Реалізація цього принципу забезпечується завдяки наданню рівних прав та можливостей стосовно реалізації здібностей кожної окремої людини або підрозділу, організації, регіону та задоволення ними певних соціально-економічних потреб. Критерієм соціально-економічної справедливості є адекватність винагороди кожного суб'єкту економічної діяльності його внеску в забезпечення ефективного використання синтезованого капіталу регіону.

Залежно від ситуації, що склалася у певному регіоні, одним зі шляхів забезпечення ефективного формування та використання його синтезованого капіталу є дотримання принципу централізації та децентралізації [15]. Вказаний принцип ґрунтується на досягненні динамічної рівноваги владних повноважень керівника та його підлеглих залежно від ситуації, що склалася у регіоні.

Значну роль у процесі забезпечення ефективного формування та використання синтезованого капіталу відіграє

принцип стабільності персоналу [16], який характеризує здатність системи забезпечувати певний порядок взаємодії та взаємозв'язків між різними категоріями персоналу, які сприяють поступовому прогресивному розвитку всієї структури.

В умовах зростання конкуренції, яка супроводжується підвищенням насиченості ринку та зменшенням лояльності споживачів, важливу роль грає принцип ініціативи [17], який фактично відображає активну здатність будь-кого з персоналу до самостійної дії, що змінює ефективність використання синтезованого капіталу регіону в позитивному напрямі всупереч наявній природній інерції.

Далі розглянемо специфічні принципи формування та ефективного використання синтезованого капіталу регіону. Активізація процесів глобалізації, інтеграції та поступової структурної перебудови наявних економічних систем потребує забезпечення ефективного використання синтезованого капіталу регіону з урахуванням принципу інтелектуалізації [18], який зумовлюється активним розвитком науки, появою численних техніко-технологічних змін. Зокрема, інтелектуалізація передусім зосереджена на інформатизації суспільства та вимагає повноти, достовірності, об'єктивності, точності, універсальності, оперативності, доцільності надання інформації будь-якому користувачу згідно з його повноваженнями. Крім того, важливими є застосування актуальних техніко-технологічних рішень, постійне підвищення кваліфікації персоналу завдяки періодичній участі в профільних тренінгових програмах, вебінарах тощо.

Забезпечення ефективного використання синтезованого капіталу регіону неможливо без дотримання принципу соціалізації [8; 11; 19], який ґрунтується на: зростанні соціальної орієнтації світових стандартів функціонування бізнесу; доцільності врахування сучасних особливостей розвитку економіки; збільшенні необхідності доповнення економічних методів управління соціальними задля досягнення поставленої мети; зростанні ролі нематеріальних активів та впливу людського фактору на діяльність організації; збільшенні частки інтелектуалізації праці; розширенні можливостей використання соціальних технологій [20].

Далі розглянемо особливості. Синтезований капітал у своїй формі переважно має нематеріальний вигляд, що значно ускладнює процеси його аналізу та оцінки, без яких ефективно управління неможливе. Це свідчить про необхідність розроблення розгалуженої системи обліку з чітким виокремленням і класифікацією об'єктів аналізу. Запропонована система обліку та аналізу має бути загальноновизнана та закріплена на законодавчому рівні.

Враховуючи процеси становлення економіки знань, які набувають усе більшого поширення в Україні, формування і капіталізація синтезованого капіталу сприяє пришвидшенню переходу постіндустріальної епохи до інформаційної, і потім – до економіки знань. Враховуючи, що різні галузі національної економіки знаходяться на різних стадіях соціально-економічного розвитку, управління синтезованим капіталом повинно забезпечити їх поступове вирівнювання та стати позитивну динаміку.

Управління синтезованим капіталом на всіх розглянутих рівнях (мікро-, мезо- та макро-), незважаючи на особливості, має ґрунтуватися на єдиних запропонованих принципах, методологічній, емпіричній і теоретичній основі. Відповідно, має бути розроблена загальнодержавна стратегія формування і капіталізації синтезованого капіталу, яка передбачає реалізацію комплексу відповідних заходів у формі створення необхідної інфраструктури,

прийняття низки законотворчих актів, збільшення державного фінансування наукових досліджень та розробок.

Ураховуючи вищеописану роль синтезованого капіталу в капіталізації підприємства, відповідно до об'єктного підходу, набуває особливої гостроти питання розвитку фондового ринку в Україні, який сприятиме процесам виходу вітчизняних суб'єктів господарювання на світові ринки капіталів та оцінці їх ринкової вартості.

Умови в рамках концепції формування, використання і капіталізації синтезованого капіталу спрямовані на забезпечення реалізації процесу управління відповідно до розроблених принципів з урахуванням обґрунтованих особливостей. Отже, серед груп умов варто зупинитися на таких.

Беручи до уваги багаторівневість сфери імплементації концепції, особливої уваги вимагають інституційні умови, які включають сукупність формальних правил у вигляді законодавчих актів, методик, рекомендацій та положень і неформальних, які набувають вигляду традицій, рутин і поведінкових патернів, що у своїй сукупності створюють інституційне середовище, сприятливе для накопичення, використання та капіталізації синтезованого капіталу.

Інформаційні умови. Інформація виступає особливою підсистемою синтезованого капіталу, адже саме в процесі обміну інформацією всередині підприємства формуються невідомі знання, які потім втілюються у ключові компетентності. Враховуючи, що підприємство, регіон або навіть ціла країна функціонують в умовах відкритої економіки, створення нових знань, об'єктів інтелектуальної власності або обмін досвідом можливе лише за наявності різноманітних каналів, які здатні забезпечити велику кількість якісної вхідної інформації та її подальший трансферт і розповсюдження.

Ресурсні умови передбачають спроможність підприємств отримувати необхідні і достатні ресурси відповідного рівня якості для формування і капіталізації синтезованого капіталу. Передусім такими ресурсами виступають кадри, технології, вхідні знання, технічні засоби. Важливим ресурсом виступають фінанси, помірна вартість яких дає змогу втілювати у виробництво нові знання, ідеї, науку та інші об'єкти синтезованого капіталу, реалізуючи, таким чином, інноваційну діяльність.

Інфраструктурні умови характерні переважно для мезо- та макrorівнів, що передбачає розвиток розгалуженої системи освіти в країні та регіоні, охорони здоров'я, створення відповідних індустріальних парків, кластерів, підтримка венчурного бізнесу.

Мотиваційні умови передбачають необхідність розуміння доцільності впровадження системи управління синтезованим капіталом топ-менеджментом підприємства. Враховуючи значний потенціал синтезованого капіталу в контексті підвищення конкурентоспроможності продукції та підприємства, як було зазначено вище, можливість збільшення прибутковості підприємства та ефективності його діяльності у цілому дає підстави посилювати матеріальне та нематеріальне стимулювання персоналу всіх рівнів за активне прийняття участі в процесах формування, накопичення, використання синтезованого капіталу.

Наступним важливим елементом методологічного базису є способи формування, використання та капіталізації синтезованого капіталу. Зупинимось детальніше на визначенні способів формування синтезованого капіталу. У цілому можна виділити два основних способи формування та накопичення синтезованого капіталу: безпосереднє створення або придбання. Так, якщо йдеться про людську компоненту синтезованого капіталу, то передбачається, що за його придбання наймається висококваліфі-

кований персонал зі заздальгід визначеними параметрами рівня компетентності. Як формування передбачається реалізація на підприємстві програм навчання та розвитку персоналу, які дають змогу використовувати зовнішнє знання для формування власних кадрів. Так, наприклад, у Харкові представництво ІТ-компанії ЕПАМ організовує безкоштовні навчальні тренінги з таких напрямків: Front-end, NET, DevOps, Java, QualityAssurance. Враховуючи, що ця компанія розробляє програмне забезпечення для низки галузей: фінансового сектору, медіа і розваги, страхування, подорожей, медицини та біотехнологій, паливно-енергетичного комплексу, у цілому для технологічного сектору, роздрібно-торгівлі і споживчих товарів тощо, де працює більше 20 тис. фахівців, така стратегія формування власних кадрів вважається обґрунтованою та виваженою.

Щодо формування або придбання інтелектуальних об'єктів синтезованого капіталу, то тут йдеться про альтернативні процеси, які передбачають або створення власних ноу-хау, оформлення документів на винахід, корисну модель, промисловий зразок, знаки для товарів і послуг, або придбання відповідних патентів, свідоцтв, ліцензій та інших документів, які підтверджують можливість використання відповідного об'єкта інтелектуальної власності у процесі виробництва. Відповідно це формує принципово різні підходи: вкладення власних коштів у фундаментальні наукові дослідження, науководослідні та дослідно-конструкторські розробки або придбання готових інтелектуальних об'єктів синтезованого капіталу. Варто звернути увагу, що своєрідною альтернативою цим двом способом є створення відповідних науково-технічних продуктів підрядними організаціями, які є профільними у відповідних галузях наукових досліджень.

Особливу увагу щодо обґрунтування альтернатив придбання або створення варто звернути до соціальних об'єктів синтезованого капіталу. Нині багато вітчизняних підприємств упроваджують у свою діяльність власні комунікаційні мережі, які представлені окремими доменами електронної пошти, готовими рішеннями з модернізацією під власні потреби для електронного листування всередині підприємства між відділами. Популярним є створення блогів, сторінок у соціальних мережах, активність та відвідування яких відображає процеси накопичення соціального капіталу всередині організації. Наявність власного веб-сайту за останні роки стало фактично нормою для всіх підприємств, особливо для тих, які зорієнтовані на безпосередніх споживачів.

Обґрунтування вибору окремої альтернативи створення або придбання об'єкта синтезованого капіталу залежить від бюджету підприємства, стратегії його подальшого розвитку та рівня управління синтезованим капіталом.

Останнім елементом методологічного базису варто визнати методи управління синтезованим капіталом. Враховуючи наявні підходи до розуміння сутності методів управління та враховуючи дослідження О. Кендіхова [21] у сфері інтелектуального капіталу, запропонуємо чотири групи методів: організаційні, економічні, соціально-психологічні та правові.

Організаційні методи передбачають: виокремлення органів управління синтезованим капіталом із детермінацію їх цілей, завдань та функцій, місця в загальній структурі підприємства, адміністративне забезпечення управління синтезованим капіталом, яке включає розроблення розпоряджень, інструкцій, методик та рекомендацій, адміністративних санкцій та іншої регламентуючої документації поряд із виданням наказів.

Економічні методи передусім мають стимулювати персонал до формування та накопичення синтезованого капіталу, що передбачає розроблення відповідної системи мотивації. Разом із цим мають фінансуватися процеси підвищення лояльності персоналу, клієнтів, постачальників та інших стейкхолдерів до підприємства. Аналіз та обґрунтування доцільності витрат на створення або придбання об'єктів синтезованого капіталу, формування бюджету цих витрат та оцінювання їх ефективності, визначення ринкової вартості цих об'єктів та забезпечення процесів капіталізації синтезованого капіталу в цілому також належать до економічних методів.

Соціально-психологічні методи включають удосконалення організаційної культури, створення передумов для творчої діяльності та впровадження раціоналізаторських пропозицій та винаходів, розбудову корпоративних цінностей, патернів, принципів – у цілому створення позитивного та сприятливого соціально-психологічного клімату в колективі. Відносно зовнішнього середовища дані методи включають концепції маркетингової політики підприємства, заходи PR, ефективну комунікаційну стратегію взаємодії зі стейкхолдерами.

Правові методи передбачають передусім дотримання норм вітчизняного та міжнародного законодавства захисту прав інтелектуальної власності на торговельні знаки, промислові зразки, винаходи, регламентації встановлення прав власності між підприємцем, винахідником або науково-дослідною установою.

Висновки. Таким чином, розроблено методологічний базис формування та капіталізації синтезованого капіталу, який включає: 1) опис протиріч у сфері синтезованого капіталу; 2) принципи; 3) емпіричну, теоретичну, логічну і методологічну основи; 4) інституційні, інформаційні, ресурсні, інфраструктурні, мотиваційні умови; 5) способи формування, використання та капіталізації синтезованого капіталу; придбання, створення самостійно або залучення науково-дослідних установ; 6) економічні, соціально-психологічні, організаційні та правові методи.

Список використаних джерел:

1. Амосов О.Ю., Гавкалова Н.Л. Синтезированный капитал и его капитализация как средство модернизации общества. Становление и развитие теории и практики управления человеческим капиталом и социально-экономическими системами: труды V международной научно-практической конференции (13–15 декабря 2011 г.); под ред. В.Н. Некрасова. Ростов н/Д, 2013. С. 5–16.
2. Гавкалова Н.Л., Барка Зин М. Синтезированный капитал и модернизация общества. Экономика развития. 2012. № 2(62). С. 44–50.
3. Власенко Т.А. Чинники формування синтезованого капіталу на регіональному рівні. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. 2015. № 1(69). Ч. II. С. 190–198.
4. Гавкалова Н.Л. Забезпечення регіонального розвитку екологічного суспільства засобом створення системного базису синтезованого капіталу: монографія; за заг. ред. Н.Л. Гавкалової. Х.: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 303 с.
5. Кайнова Т.В., Власенко Т.А. Синтезований капітал як засіб антикризового управління персоналом підприємств Харківського регіону. Управління розвитком. 2011. № 21(118). С. 40–43.

6. Сушенко О.А. Методологічний базис побудови системи управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємств регіону. Управління проектами та розвиток виробництва. 2013. № 1. С. 50–58.
7. Харченко В.А. Принципи формування системи стратегічного управління розвитком промислового підприємства. Схід. 2014. № 4. С. 66–71.
8. Колот А.М. Соціально-трудова сфера: стан відносин, нові виклики, тенденції розвитку: монографія. К.: КНЕУ, 2010. 251 с.
9. Файоль А. Общее промышленное управление; пер. с фр. М.: Контроллинг, 1992. 137 с.
10. Фешур Р.В., Баранівська Х.С. Принципи управління економічною стійкістю підприємств. Вісник Донецького університету економіки і права. 2011. № 1. С. 72–77.
11. Інновації у вищій освіті: проблеми, досвід, перспективи: монографія / За ред. П.Ю. Сауха. Житомир: ЖДУ ім. Івана Франка, 2011. 444 с.
12. Азарова А.О., Ковальчук О.А. Математичні моделі та методи управління мотивацією персоналу: монографія. Вінниця: ВНТУ, 2014. 140 с.
13. Макарова О.В. Соціальна політика в Україні: монографія; Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи НАН України. К., 2015. 244 с.
14. Уварова О.О. Принципи права у правозастосуванні: загальнотеоретична характеристика: монографія. Харків: МАДРИД, 2012. 196 с.
15. Державна регіональна політика України: особливості та стратегічні пріоритети: монографія / За ред. З.С. Варналія. К.: НІСД, 2007. 820 с.
16. Соціальні проблеми сталого розвитку: монографія / Д.В. Зеркалов, О.Ю. Арламов. К.: Основа, 2013. 562 с.
17. Фінансові послуги у становленні кластерних ініціатив Євросередині: монографія / Н.М. Внукова, А.В. Воронін, Н.І. Пригула та ін.; за заг. ред. докт. екон. наук, професора Н.М. Внукової. – Х.: ХНЕУ, 2011. 228 с.
18. Гриценко В.І., Бажан Л.І. Інтелектуалізація управління сталим розвитком соціально-економічної системи в умовах глобалізації та процесів, що динамічно відбуваються. Економіко-математичне моделювання соціально-економічних систем. 2014. Вип. 19. С. 5–37.
19. Забезпечення соціально орієнтованого розвитку регіонів України / Т.О. Савостенко, В.І. Попруга, І.Е. Польська та ін.; за заг. ред. Т.О. Савостенко. К.: НАДУ, 2009. 40 с.
20. Гальчак Х.Р. Принципи соціальної відповідальності в контексті соціально орієнтованого менеджменту. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Проблеми економіки та управління. 2012. № 725. С. 265–269.
21. Кендюхов О.В. Ефективне управління інтелектуальним капіталом: монографія ; НАН України. Інститут економіки промисловості; ДонУЕП. Донецьк: ДонУЕП, 2008. 359 с.

Аннотация. В статье предложен методологический базис формирования и капитализации синтезированного капитала, который включает описание противоречий в сфере синтезированного капитала, принципы, эмпирическую, теоретическую, логическую и методологическую основы, институциональные, информационные, ресурсные, инфраструктурные, мотивационные условия, способы формирования, использования и капитализации синтезированного капитала: приобретение, создание самостоятельно или привлечения научно-исследовательских учреждений, экономические, социально-психологические, организационные и правовые методы.

Ключевые слова: синтезированный капитал, капитализация, интеллектуальный капитал, социальный капитал, человеческий капитал, методологический базис.

Summary. In this work there have been proposed a methodological basis for the formation and capitalization of synthesized capital, which includes a description of differences in the synthesized equity principles, empirical, theoretical, logical and methodological foundations, institutional, information, resources, infrastructure, motivational conditions, methods of formation, use and capitalization of synthesized capital: acquisition, creation or attraction of research institutions, economic, socio-psychological, organizational and legal methods.

Key words: synthesized capital, capitalization, intellectual capital, social capital, human capital, methodological basis.